

Nowe zasady rejestracji podmiotów profesjonalnych i paszportowania roślin.

Nowe przepisy Unii Europejskiej (UE) w zakresie zdrowia roślin to: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2016/2031 z 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin.

Jakie rośliny obejmą nowe przepisy?

Rozporządzenia obejmują wszystkie „rośliny przeznaczone do sadzenia” tj. rośliny, które przeznaczone są do sadzenia lub przesadzenia, w szczególności:

- drzewa i krzewy, krzewinki, sadzonki, materiał szkółkarski, rośliny w doniczkach lub pojemnikach (np. byliny, rośliny przeznaczone do pomieszczeń),
- bulwy, bulwocebule, cebule, kłącza, korzenie, podkładki, stolony, rozłogi, sadzeniaki ziemniaka, pąki, okulanty, sadzonki, zrazy, szczepy,
- nasiona określonych gatunków lub rodzajów.

Dla kogo obowiązek rejestracji?

„Podmiotem profesjonalnym”, z obowiązkiem rejestracji w urzędowym rejestrze, jest każda osoba zaangażowana profesjonalnie w sadzenie, hodowlę, produkcję, wprowadzanie, przemieszczanie na terytorium UE oraz wyprowadzanie poza nie, udostępnianie na rynku, przechowywanie, gromadzenie, wysyłanie i przetwarzanie roślin i produktów roślinnych. Nie wymagają rejestracji osoby działające na rynku hobbistycznym, sprzedające wyłącznie bezpośrednio towar roślinny użytkownikom ostatecznym (nabywającym rośliny lub produkty roślinne na własny użytek).

Podmioty wpisane do dotychczasowego rejestru przedsiębiorców, prowadzonego przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN), będą automatycznie przeniesione do nowego urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych. Podmioty te do **14 marca 2020 r.** będą musiały zaktualizować swoje dane.

Producenci roślin, np. krzewów ozdobnych, **do 30 kwietnia 2020 r.** muszą przedłożyć informację o nieruchomościach i działkach, na których będzie prowadzona działalność szkółkarska, typie towaru, rodzinach, rodzajach lub gatunkach roślin i produktów roślinnych, oraz oświadczenie, czy paszporty roślin będą sporządzone we własnym zakresie.

Paszporty roślin

Zgodnie z Rozporządzeniem 2016/2031, **każda roślina przeznaczona do sadzenia przy przemieszczaniu na obszarze całej UE, co najmniej od momentu jej wyprowadzenia poza miejsce produkcji/gospodarstwo, powinna być zaopatrzona w paszport roślin.** Dokument ten nie jest wymagany, jeśli „podmiot profesjonalny” dostarcza wyłącznie i bezpośrednio użytkownikom ostatecznym małe ilości roślin (tj. osobom nabywającym je na własny użytek np. przez ogrodników amatorów) i nie są one sprzedawane przez Internet.

Paszport roślin jest poświadczeniem, że opatrzone nim okazy są wolne od agrofagów kwarantannowych. Wzory paszportów będą ujednolicone w całej UE. Będą one miały formę etykiety, na której muszą znaleźć się wymagane, trwale naniesione informacje (czcionką takiej wielkości, aby były czytelne bez korzystania z przyrządów optycznych):

- **w lewym górnym rogu** – kolorowa, czarno-biała lub białoczarne flaga unijna
- **w prawym górnym rogu** – wyrazy Paszport roślin/Plant passport
- **za literą A** – nazwa botaniczna lub nazwa przedmiotu, opcjonalnie – nazwa odmiany,
- **za literą B** – dwuliterowy kod państwa członkowskiego (dla Polski – PL) i numer rejestracyjny danego

podmiotu (każdy podmiot ma obowiązek rejestracji w Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa),

- **za literą C** – kod identyfikacyjny rośliny (umożliwia rozpoznanie partii materiału roślinnego, nadaje go producent lub PIORiN – w tym drugim wypadku, gdy ta instytucja wydaje paszport),
- **za literą D** – nazwa państwa pochodzenia.

		XXXXX / Plant Passport	
A	xxxx	B	XX - xxxxxxxxxxxx
C	xxxxxx	D	XX

		XXXXX / Plant Passport	
A	xxxx	B	XX - xxxxxxxxxxxx
C		D	XX

9 788364 729546

Przykładowe wzory paszportów roślin

Informacje te muszą być ułożone w prostokątny lub kwadratowy kształt. Kod identyfikacyjny może być uzupełniony kodami: kreskowym, QR, hologramem, mikroprocesorem lub innym nośnikiem danych.

Paszport musi być umieszczony na jednostce handlowej danej rośliny – na opakowaniu, wiązce lub pojemniku lub – w wypadku roślin w doniczkach – na każdym okazy z osobna.

- **Kto wydaje paszport?**

Obowiązek zaopatrzenia roślin w paszporty, łącznie z ich wydrukowaniem, leży po stronie zarejestrowanego „podmiotu profesjonalnego”. On także będzie odpowiedzialny za analizę zdrowotności roślin. Producent może wykonać taką ocenę samodzielnie (w razie podejrzenia wystąpienia organizmu kwarantannowego w uprawie zobligowany jest do zgłoszenia się do właściwego organu z prośbą o pobranie prób i zbadania zdrowotności roślin, natomiast jeśli istnieje

przypuszczenie organizmu RNQP, należy się zgłosić do Inspekcji, wyznaczonego laboratorium lub instytutu branżowego z pobranymi samodzielnie próbkami, z wnioskiem o kontrolę) lub zlecić ją Inspekcji (można to zrobić w sytuacji, gdy ta instytucja będzie wydawała/drukowała mu paszporty). „Podmiot profesjonalny” będzie miał **obowiązek prowadzenia rejestru danych dotyczących dostarczonych do niego lub sprzedanych przez niego roślin przez trzy lata od daty zakupu/sprzedaży** – ma to ułatwić zidentyfikowanie profesjonalnych dostawców oraz odbiorców materiału roślinnego. Nie ma natomiast obowiązku przechowywania paszportów roślin wydanych dla zakupionego przez producenta materiału wyjściowego roślin do dalszej uprawy.